404 Not Found – Ki őrzi meg az internetet? – A digitális megőrzés új irányai

2025/11/28

Az OSZK Digitális Bölcsészeti Központja 2025. november 12-én tartotta meg a webes tartalmak archiválásával és a digitális megőrzés aktuális kérdéseivel foglalkozó éves szakmai rendezvényét.

[1]

Az Országos Széchényi Könyvtár Digitális Bölcsészeti Központja 2025. november 12-én tartotta meg a webes tartalmak archiválásával és a digitális megőrzés aktuális kérdéseivel foglalkozó éves szakmai rendezvényét, a kilencedik *404 Not Found – Ki őrzi meg az internetet?* című konferenciát és workshopot.

Az Országos Széchényi Könyvtárban megrendezett esemény központi témája idén a **webarchívum mint adat** volt, ez állt az egész napos program előadásainak és műhelyfoglalkozásának fókuszában. Már a megnyitók felhívták a figyelmet arra, hogy a webarchívumokban felhalmozott hatalmas

adattömeg kutatási hasznosítása stratégiai fontosságú mind a hazai, mind a nemzetközi tudományos életben.

A konferenciát a házigazda intézmény részéről **Gerencsér Judit**, az OSZK általános főigazgató-helyettese nyitotta meg, majd **Latorcai Csaba**, a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium közigazgatási és területfejlesztési miniszterhelyettese, parlamenti államtitkár köszöntötte a résztvevőket.

[2]

DIVAT SALON

[3]

ORSZÁGOS
SZÉCHÉNYI
KÖNYVTÁR
1802
BIBLIOTHECA

[4]

[5]

A szakmai program első részében a Skót Nemzeti Könyvtár két munkatársa, **Eilidh MacGlone és Joseph Marshall** mutatta be a *National Library of Scotland: Our web archive (1999–)* című előadásában az Edinburghban és Glasgow-ban működő kötelespéldány-könyvtár két és fél évtizedes webarchiválási gyakorlatát. Részletesen ismertették, hogyan tette lehetővé számukra a 2013-ban megjelent Kötelespéldány-könyvtárak (nem nyomtatott művek) szabályzata, hogy az engedélyezett gyűjtés mellett köteles példányként is archiváljanak weboldalakat, és miként alakították ki az azóta fejlődő, kutatói együttműködésekre építő munkafolyamataikat.

A program online bekapcsolódó előadója, **Kocsis Andrea** (University of Edinburgh) a *Hozzáférés engedélyezve. Kreatív utakon a webarchívumokhoz* című előadásában mutatta be az általános olvasók, az adathasználók és a „digitálisan kíváncsi” felhasználók bevonásának lehetőségeit. A University of Edinburgh, a Cambridge University Libraries és a National Library of Scotland közös projektjeire támaszkodva ismertette a gamifikált felületek, kiállítások, gondosan kurált metaadatkészletek és a Datasheets for Data dokumentáció szerepét, valamint két esettanulmányt – az *Archive of Tomorrow* és a *Digital Ghost* projekteket.

A Nemzeti Audiovizuális Archívum (NAVA) részéről **Bajnok László** *A NAVA archiválási tevékenysége – Audiovizuális dokumentumok katalogizálása a NAVA-ban* című előadásában az audiovizuális tartalmak gyűjtésének, digitalizálásának és katalogizálásának folyamatát ismertette. Részletesen bemutatta, hogy a NAVA a 2006. január 1-je óta gyűjtött rádiós és televíziós műsorszámokat miként teszi elérhetővé oktatási és kutatási hálózatokon.

[6]

[7]

[8]

[9]

A digitális információk megőrzésének alternatív eszközeiről szólt **Holl András** (MTA KIK) *Repozitóriumok – a digitális információk archiválásának eszközei* című előadása, amely a komplex webes tartalmak repozitóriumi elhelyezésének lehetőségeit tárgyalta, és egyúttal megemlékezett Dömölki Bálintról, a témához kapcsolódó NWS2025-ös előadás egyik szerzőjéről.

A nyelvtechnológiai kutatások szempontjait mutatta be **Sárossy Bence** (ELTE Nyelvtudományi Kutatóközpont) *Milyen magyar nyelvet tanul meg a mesterséges intelligencia? – Az internet tartalma mint tanítóanyag* című előadásával. Részletesen ismertette a PULI nyelvmodellcsalád 70 milliárd szavas tanítókorpuszának összeállítási folyamatát, az internetes adatgyűjtés kihívásait, valamint az adattisztítási és előfeldolgozási lépéseket, amelyek lehetővé tették a ChatPULI fejlesztését.

A nemzeti könyvtár webarchiválási tapasztalatait **Drótos László** (OSZK) *Adatok az adatokról – Az MNMKK OSZK webarchívuma 2025-ben* című előadása foglalta össze. Beszámolt a 2025-ben több terabájttal bővülő webtartalomról, az új és jelentősen fejlesztett részgyűjteményekről, az idei első webtérszintű aratás előkészítéséről és eredményéről, valamint a Heritrix robot és a Browsertrix crawler kombinált használatáról. Külön kitért arra is, hogy a nyilvános gyűjtemény több száz részletes metaadat-leírással gazdagodott, és elkészült annak az adatbázisnak a terve, amely az archivált tartalmak nyilvántartását és az automatizált munkafolyamatok támogatását egyaránt szolgálja.

[10]

[11]

[12]

[13]

A délelőtti programot **Kalcsó Gyula** (OSZK) *Hírportálok napi mentése Browsertrix crawlerrel* című előadása zárta, amely a válogatott magyar hírportálok napi archiválásának megújított eljárását mutatta be. Részletesen összehasonlította a Heritrix és a Browsertrix eszközöket, ismertette a dinamikus tartalmak archiválásának kihívásait, valamint azokat a szkripteket, amelyekkel a görgetést és lapozást igénylő hírfolyamok is sikeresen menthetők.

A délután 14 órakor kezdődő workshopon, amelyet szintén **Kalcsó Gyula** vezetett *Az archiválás új szintje – dinamikusan generált, interaktív webhelyek mentése böngészőalapú crawlerrel (Browsertrix)* címmel, a résztvevők gyakorlati tapasztalatot szerezhettek a Browsertrix telepítésében, konfigurálásában és konkrét webhelyek próbamentéseiben. A nagy érdeklődéssel kísért műhelyfoglalkozás lehetőséget adott arra, hogy a szakemberek önállóan is képesek legyenek modern, interaktív webhelyek magas minőségű archiválására.

A konferencia kérdésekkel, hozzászólásokkal és szakmai vitával zárult. A nap során több új hazai és nemzetközi együttműködés körvonalazódott, többek között technológiai tudásmegosztás, új archiválási módszerek tesztelése, a magyar nagy nyelvi modell építésében való közreműködés, valamint az audiovizuális és webes gyűjtemények összekapcsolásának lehetőségei. Az esemény megerősítette, hogy a digitális kulturális örökség megőrzése olyan közös szakmai feladat, amelynek sikere az intézmények közti együttműködésen és a webarchívumok sokoldalú kutatási hasznosításán múlik.

[14]

[15]

[16]

Kapcsolódó tartalmak:
A konferencia programja [17]
Az előadások listája, kivonatai és prezentációi [18]
2025/11/25 - 14:13

Source URL: https://oszk.hu/en/node/7381

Links:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/404_2025_FB_jav.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/404-Not-Found_konferencia_251112_foto-VAL_03.jpg
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/404-Not-Found_konferencia_251112_foto-VAL_01.jpg
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/404-Not-Found_konferencia_251112_foto-VAL_07.jpg
[5] https://oszk.hu/sites/default/files/404-Not-Found_konferencia_251112_foto-VAL_02.jpg
[6] https://oszk.hu/sites/default/files/404-Not-Found_konferencia_251112_foto-VAL_16.jpg
[7] https://oszk.hu/sites/default/files/404-Not-Found_konferencia_251112_foto-VAL_12.jpg
[8] https://oszk.hu/sites/default/files/404-Not-Found_konferencia_251112_foto-VAL_25.jpg
[9] https://oszk.hu/sites/default/files/404-Not-Found_konferencia_251112_foto-VAL_29.jpg
[10] https://oszk.hu/sites/default/files/404-Not-Found_konferencia_251112_foto-VAL_24.jpg
[11] https://oszk.hu/sites/default/files/404-Not-Found_konferencia_251112_foto-VAL_32.jpg
[12] https://oszk.hu/sites/default/files/404-Not-Found_konferencia_251112_foto-VAL_38.jpg
[13] https://oszk.hu/sites/default/files/404-Not-Found_konferencia_251112_foto-VAL_42.jpg
[14] https://oszk.hu/sites/default/files/404-Not-Found_konferencia_251112_foto-VAL_76.jpg
[15] https://oszk.hu/sites/default/files/404-Not-Found_konferencia_251112_foto-VAL_54.jpg
[16] https://oszk.hu/sites/default/files/404-Not-Found_konferencia_251112_foto-VAL_68.jpg
[17] https://oszk.hu/rendezvenyek/404-not-found-ki-orzi-meg-az-internetet-konferencia-es-workshop-251112
[18] https://webarchivum.oszk.hu/szakembereknek/404-not-found-workshop/404-not-found-

konferencia-es-workshop-2025-november-12/
[19] https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[20] https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon